

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. A.**, bývajúceho v L., zastúpeného JUDr. L. K., advokátom v L., proti žalovaným **1/ M. V.**, bývajúcemu vo S. a **2/ A. V.**, bývajúcej vo S., **o určenie hranice nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 5 C 107/2010, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. júla 2011 sp. zn. 13 Co 156/2011 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. júla 2011 sp. zn. 13 Co 156/2011 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec rozsudkom z 11. februára 2011 č.k. 5 C 107/2010-131 zamietol žalobu žalobcu o určenie, že hranice medzi pozemkami parc. č. X. na LV č. X. kat. úz. L. vo vlastníctve žalovaných a parc. č. X. evidované na LV č. X. kat. úz. L. vo vlastníctve žalobcu sa určujú v súlade s geometrickým plánom č. X. z 12. marca 2010 vyhotoveného geodetkou E. P. s tým, že z pôvodnej parc. č. X. podľa geometrického plánu č. X. z 12. marca 2010 vznikajú nové parcely pod prac. č. X. a X., zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov konania 477,36 Eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Takto rozhodol, keď pri určovaní priebehu hranice pozemkov vychádzal z posudku súdneho znalca Ing. P. K., ktorý určil priebeh spornej hranice v súlade s geometrickým plánom znalca R. S. z roku 1997 a v súlade s geometrickým plánom z roku 2001. Podľa jeho názoru spornú hranicu určuje aj priečka medzi hospodárskymi budovami. Hranica medzi pozemkami účastníkov konania zakreslená v rôznych geometrických plánoch a listinách je vždy na tom istom mieste a nikdy nebola menená. V súčasnosti je určená umiestnením oplotenia. Súd prvého stupňa zdôraznil, že pri vypracovaní znaleckého posudku znalec vychádzal z požiadavky, aby výmery parciel u oboch účastníkov konania boli rovnaké s prihliadnutím na spoločné užívanie dvora. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 12. júla 2011 sp. zn. 13 Co 156/2011 rozsudok Okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. Mal za to, že súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a tento správne právne posúdil.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, keď prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a ako dovolací dôvod uvádzal, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne právne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Za odňatie možnosti konať pred súdom považoval dovolateľ tú skutočnosť, že súdy neodôvodnili právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré mali pre rozhodnutie vo veci podstatný význam. Okrem iného neodstránili rozpory medzi určením výmery a tým aj hranice pozemkov parc. č. X., X., X. a X.. Vyčítal súdom, že sa žiadnym spôsobom nevyporiadali s podstatou sporu, a to, prečo pri reálnom delení pozemkov, ktorého boli pôvodní vlastníci vlastníkmi v rovnakom podiele, je práve v napadnutom geometrickom pláne č. X. rozdielna výmera pozemkov a prečo tento geometrický plán považovali za správny. Dovolaateľ navrhol rozsudky súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný považovali rozhodnutia súdov nižších stupňov za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok bol podaný proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. 1 O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je

prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.) alebo taký rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 až 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku, ktorý nevykazuje znaky niektorého z rozsudkov uvedených v označených ustanoveniach.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p. ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu) ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu väd konania uvedených ustanovení § 237 O.s.p. dovolateľ tvrdil, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú

v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (Nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedenie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy, a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Táto norma sa uplatňuje i v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá síce odpovedať na každú námietku alebo argument, ale musí dať odpoveď na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Treba zdôrazniť, že zákonom č. 184/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008 bol dovtedajší text § 219 O.s.p. doplnený okrem iného o ods. 2, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je teda odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní z dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj po právnej stránke.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu pokiaľ ide o vec samú spočíva len v konštatovaní, že medzi účastníkmi konania je nesporné, že pôvodne pozemok parc. č. CKN

X. a X. (vo vlastníctve žalobcu) a parc. č. CKN X. a X. (vo vlastníctve žalovaných) bol „jeden pozemok“. K jeho reálnemu rozdeleniu došlo až pri stavbe oplotenia, ktoré vyhotovili žalovaní a že okresný súd správne vychádzal z posudku súdom ustanoveného znalca Ing. P. K., tohto vypočul aj na pojednávaní a tiež, že žalobca v konaní neuviedol iný, v prírode vyznačený priebeh hranice, čím by prípadne spochybnil správnosť záverov znalca Ing. P. K.. Iné dôvody rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje. Z takéhoto odôvodnenia nie je zrejmé, v čom spočíva (ako to tvrdil odvolací súd) zvýraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. V dôvodoch rozhodnutia odvolací súd žiadnym spôsobom nereaguje na dôvody odvolania žalobcu. Síce uviedol, že okresný súd správne vychádzal z posudku súdom ustanoveného znalca Ing. P. K., avšak bez bližšieho konkretizovania záverov tohto znaleckého posudku k namietaným argumentom v odvolaní. Za predpokladu, že odvolací súd nepovažoval dôvody odvolania za podstatné a právne významné, mal v dôvodoch rozhodnutia náležitým spôsobom dôvody takéhoto záveru vysvetliť. Pokiaľ tak neurobil, dostal sa mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené (ako už bolo vyššie uvedené) nielen čl. 46 ods. 1 Ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v dôsledku čoho bola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Procesná vada podľa § 237 písm. f/ O.sp. zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 3 O.s.p.). Vzhľadom na dôvod zrušenia sa nezaoberal ďalšími námietkami uvedenými v dovolaní.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2011

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková